

A Fővárosi Ítéletábrla a Hegyi Ügyvédi Iroda (címl.; ügyintéző: dr. Hegyi Krisztina pártfogó ügyvéd) ártal képvlselt felperes neve (felperes címe.) felperesnek - a Gere Ügyvédi Iroda (címl.; ügyintéző: dr. Gere István ügyvéd) ártal képvlselt I.rendű alperes nevei Fióktelepe (I.rendű alperes címe) I. rendű és a Baltás Ügyvédi Iroda (címl.; ügyintéző: dr. Baltás Dániel ügyvéd) ártal képvlselt **II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe.)** II. rendű alperesek ellen szerződés semmisségének megállapítása íránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2019. március 7-én meghozott 7.G.40.776/2017/16. számú ítélete ellen az I. rendű alperes ártal 17. sorszám alatt és a felperes ártal 21. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéletábrla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és a felperes és az I. rendű alperes között 2005. február 14-én megkötött **...bank** hitelkártya szerződés részét képező ... Rt. Lakossági Banki Szolgáltatásainak Általános Üzleti Feltételei 1.6.5. pontja tekintetében a keresetet elutasítja.

A felperes számára kirendelt pártfogó ügyvéd díját 70%-ban (hetven százalékbán) a felperes, 30%-ban (harminc százalékbán) az I. és a II. rendű alperesek egyetemlegesen viselik.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg az I. rendű alperesnek 12.000 (tizenkettőezer) forint fellebbezési illetékből és 10.000 (tízezer) forint ügyvédi munkadíjból, a II. rendű alperesnek 10.000 (tízezer) forint ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget.

A feljegyzett 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket az állam viseli.

A másodfokú eljárásban a pártfogó ügyvédi díj viselésére teljes egészében a felperes köteles.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság ártal megállapított, a fellebbezés elbírálása szempontjából releváns tényállás szerint a felperes a 2005. február 14. napján kitöltött ... - ... hitelkártya jelentkezési lappal igényelt hitelkártyát az alperestől. A sikeres hitelbírálatot követően a felek között bankhitel szerződés jött létre, melynek keretében az alperes mint hitelező 110.000 forint erejéig felhasználható hitelkártyát biztosított a felperes számára. A felperes a hitelkártyát átvette, aktiválta és azt éveken keresztül használta.

- [2] A hitelkártya jelentkezési lapon a felperes elismerte, hogy „előzetesen megismerte a ... Forintalapú Egyéni Hitelkártyáról és Egyéni Felelősségű Vállalati Hitelkártyáról szóló Általános Szerződési Feltételeket (ÁSZF), - melyet a **...bank** hitelkártya kézhezvételével egyidejűleg eljuttat hozzá a kibocsátó Bank -, az abban nem szabályozott kérdések tekintetében a ... Rt. lakossági szolgáltatásainak Általános Üzleti Feltételeit (ÁÜF), a ... Hitelkártya Kamat- és Díjtáblázatot (Kamat- és Díjtáblázat), amelyben leírtak egyaránt vonatkoznak mind a fő-, mind az összes társkártyára."

A jelentkezési lap aláírásával a felperes tudomásul vette és elfogadta, hogy a **...bank** hitelkártya felperes által kezdeményezett telefonon történő érvényesítésével az ÁSZF, az ÁÜF, és a Kamat- és Díjtáblázat hatályba lépnek. A telefonon történő érvényesítés egyúttal az előzetesen megismert ÁSZF, ÁÜF és a Kamat- és Díjtáblázat rendelkezéseinek kifejezett és teljeskörű elfogadását is jelenti. Tudomásul vette továbbá, hogy a mindenkor hatályos ÁSZF, ÁÜF, Kamat- és Díjtáblázat megtekinthető a bank fiókjaiban is. A kártyaigénylésben a felperes akként nyilatkozott, hogy elfogadja, hogy az ÁSZF hatálybalépésével egyidejűleg fizetendővé válik az éves kártyadíj mind a fő, mind a társkártya birtokosokra vonatkozóan.

- [3] Az ÁÜF 1.1.2.(D) pontja a bankköltség fogalmát az alábbiak szerint határozza meg: „A bankköltség jelenti mindazon díjakat, jutalékokat, költségeket, kamatokat, melyet a Bank a Szolgáltatással kapcsolatosan, vagy a Megbízás teljesítéséhez kapcsolódóan jogosult felszámítani. A Bankköltségeket a Szerződés részét képező Kamat- és Díjfeltételek tartalmazza."
- [4] Az ÁÜF 1.6.1. pontja értelmében: „A Bank a Számla napi követel egyenlege után a hatályos Kamat- és Díjfeltételekben meghatározott mértékű kamatot fizeti. A kamatot a Bank a Számla típusától függően a Kamat- és Díjfeltételekben meghatározottak szerint írja jóvá a Számlán. A kamatszámítás képletét, és az egységesített betéti kamatlábmutatót (EBKM) a Kamat- és Díjfeltételek tartalmazzák."
- [5] Az ÁÜF 1.6.3. pontja az ügyfél fizetési késedelme körében a következőképpen rendelkezik: „Az Ügyfél késedelembe esik, ha a Bankkal szembeni bármely esedékes fizetési kötelezettségét esedékességgkor nem teljesíti. Ebben az esetben a Bank a hatályos Kamat- és Díjfeltételekben meghatározott mértékű késedelmi kamatot számíthatja fel, a késedelemmel érintett összeg és a késedelemben eltelt időszak figyelembevételével. A Bank késedelem esetén a késedelemmel, a késedelmes összeg beszédésével kapcsolatban felmerült költségeit is felszámíthatja az Ügyfél terhére."
- [6] Az ÁÜF 1.6.5. pontja szerint: „A Bank fenntartja magának a jogot, hogy meghatározott Ügyfelek, illetve Szolgáltatások esetében a Szerződésre vonatkozó általános feltételektől eltérő feltételekkel nyújtsa Szolgáltatásait, állandó, vagy ideiglenes jelleggel. Ezen eltérő feltételek meghatározása és módosítása a Bank kizárólagos joga. Az Ügyfél nem követelheti, hogy számára a Bank az adott Szolgáltatást az általános feltételektől eltérő feltételekkel nyújtsa, továbbá, hogy a Bank térítse meg számára az általános feltételekkel nyújtott, és az esetlegesen kedvezőbb feltételekkel nyújtott Szolgáltatás közötti különbszet összegét."
- [7] Az ÁÜF 1.8.1. pontja akként rendelkezik: „A Bank kifejezetten fenntartja magának a jogot, hogy a jelen Általános Üzleti Feltételeket, a Kamat- és Díjfeltételeket, valamint az adott Szolgáltatásra vonatkozó általános szerződési feltételeket egyoldalúan módosítsa, illetve új díja(ka)t egyoldalúan bevezessen, ha

- a.) új Szolgáltatást vagy Megbízást vezet be, amelynek feltételei eltérnek a hatályban lévő Általános Üzleti Feltételektől; és/vagy
- b.) meglévő Szolgáltatását üzletpolitikai, vagy más okból megszünteti, vagy jellegüket alapvetően módosítja; és/vagy
- c.) a Szolgáltatásaira vonatkozó jogszabályok módosulnak, illetve új, a hitelintézeti tevékenységet érintő jogszabály lép hatályba; és/vagy
- d.) a Bank ezt bármely egyéb ok miatt szükségesnek találja."

- [8] Az ÁÜF 1.8.2. pontja szerint: „A Bank a Bankköltséget, a fizetett kamatok, valamint a Kamat-és Díjfeltételekben meghatározott minden egyéb feltétel megváltoztatásából a szabad mérlegelési jogkörével élve egyedül dönt, a Szerződésben foglaltakra vonatkozó belföldi, lakossági pénzügyi feltételek, a Bank refinanszírozási feltételi, a jogszabályok, a Magyar Nemzeti Bank intézkedései a fogyasztói árindex, vagy a Szerződésre, az Ügyfélre vonatkozó kockázat változása alapján."
- [9] Az ÁÜF 1.8.3. pontja akként rendelkezik: „A Bank egyoldalú szerződésmódosítási jogát megalapozó feltételek bekövetkezése önmagában nem jelenti azt, hogy a Bank ténylegesen gyakorolni is fogja ezen jogosultságát, vagy hogy a feltételekhez igazodva azokkal megegyező irányban és mértékben fogja gyakorolni ezen jogosultságát."
- [10] Az ÁSZF I. Fogalmak fejezete a Kamat- és Díjfeltételek alatt rögzíti: „A Szerződés részét képező Kamat- és Díjfeltételek tartalmaz minden Költséget, a Készpénzfelvételi Díjat és Kamatot, valamint a teljes hiteldíj mutatót. Tartalmazza továbbá a Bank ügyfélszolgálati és pénztári óráit, a Tranzakciók befogadási és tárgynapi teljesítésre történő átvételének határidejét, illetve a Tranzakciók teljesítésének rendjét."
- [11] Az ÁSZF I. Fogalmak fejezete szerint a Költség: „Jelenti mindazon díjakat, jutalékokat, költségeket, kamatokat, melyeket a Bank a Kártyaszámla fenntartásával, kezelésével kapcsolatosan, valamint a Kártyabirtokos Tranzakcióinak teljesítéséhez kapcsolódóan a Szerződés szerint jogosult felszámítani, a Kártyabirtokos pedig a Banknak megfizetni. A Költségeket a Szerződés részét képező Kamat- és Díjfeltételek tartalmazzák."
- [12] Az ÁSZF V.13. pontja szerint: „A Kártyabirtokos késedelembe esik, ha a Fizetési Határidőig nem fizeti meg a Banknak legalább a minimum fizetendő összeget, vagy más fizetési kötelezettségét annak esedékességekor nem teljesíti. Ebben az esetben a Bank a hatályos Kamat- és Díjfeltételekben meghatározott késedelmi díjat számíthat fel minden hónapban."
- [13] Az ÁSZF V.15. pontja szerint: „Amennyiben a Kártyabirtokos a késedelembe esés napjától számított 90. napig sem tesz eleget fizetési kötelezettségének, a Bank jogosult a Felhasznált Hitelkeret 10%-ának erejéig eljárás díjat felszámítani."
- [14] A Kamat- és Díjtáblázat a késedelmi díjat 3.200 forintban határozza meg.
- [15] Az I. rendű alperes a felperessel megkötött szerződésből eredő igényét a II. rendű alperesre engedményezte.
- [16] A felperes végleges keresetében elsődlegesen annak a megállapítását kérte, hogy a felperes és az I. rendű alperes által aláírt szerződés nem jött létre, másodlagosan, amennyiben a szerződés létrejött

sérti az 1996. évi CXII. törvény (a továbbiakban: r.Hpt.) 210. §-a, valamint 213. § (1) bekezdése a) - e) pontjai előírásait és ennek okán az 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: r.Ptk.) 200. § (2) bekezdése értelmében semmis. Kérte annak a megállapítását is, hogy a felperes és az I. rendű alperes által aláírt szerződésből az ÁÜF 1.1.2.(D), 1.6.1., 1.6.3., 1.6.5., 1.8.1., 1.8.2., 1.8.3. pontja, továbbá az ÁSZF I. Fogalmak fejezetének Kamat- és Díjfeltételek, valamint Költség meghatározására vonatkozó rendelkezései, V.13. pontja, V.15. pontja, továbbá a Kamat- és Díjtáblázat késedelmi díjra vonatkozó rendelkezései a r.Ptk. 209. §-a alapján tisztességtelenek, ezért érvénytelenek, azok a feleket nem kötik.

- [17] Az I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felek között a szerződés az általa közzétett általános szerződési feltételek és díjak előzetes megismerését követően a jelentkezési lap kitöltésével és aláírásával, a hitelkártya felperes részéről történő átvételével, aktiválásával létrejött. A hitelkártya szerződés megkötése során részéről meghatalmazott járt el, akinek nyilatkozatát utólagosan is jóváhagyta, és magára nézve kötelezőnek ismerte el. Az általános szerződési feltételek a szerződés részévé váltak, tekintettel arra, hogy az lehetővé tette a felperes számára azok megismerését. A r.Hpt. 203. § (3) és (4) bekezdése szerint járt el, amikor az általános szerződési feltételeit és a kondíciós listáját a bank fiókjaiban kifüggesztette, honlapján elektronikus úton elérhetővé tette.
- [18] Vitatta, hogy a felek között létrejött bankhitel szerződésre a r.Hpt. 213. § szabályai vonatkoznak. Hivatkozott arra, hogy a szerződéskötéskor hatályos r.Ptk. 209/B. § (5) bekezdése nem alkalmazható a szolgáltatást és ellenszolgáltatást meghatározó szerződési kikötésre, ha annak szövegezése egyértelmű és mindkét fél számára érthető. Kifogásolta, hogy a felperes nem jelölte meg keresetében, hogy az egyes ÁSZF rendelkezések tisztességtelenségét milyen okból állítja, de azok tisztességtelenségét érdemben is vitatta.
- [19] A II. rendű alperes maga is a kereset elutasítását indítványozta. Álláspontja szerint a felek között a szerződés érvényesen létrejött, a perbeli hitelkártya szerződés pedig nem fogyasztási szerződés, így nem vonatkoznak rá a r.Hpt. felhívott rendelkezései.
- [20] Az elsőfokú bíróság ítéletében a felperes és az I. rendű alperes között létrejött szerződés részét képező ÁÜF 1.6.5., 1.8.1., 1.8.2., 1.8.3. pontjai tisztességtelenségen alapuló semmisségét megállapította, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. A felperes 70%-os, az I. és II. rendű alperesek 30%-os pervesztességére figyelemmel rendelkezett a feleket terhelő perköltségről. A felperes pártfogó ügyvédi díjának viselésére teljes egészében a Magyar Államot kötelezte.
- [21] Az ítélet jogi indokolásában utalt rá, hogy korábban a Fővárosi Ítéletábla 20.Gf.40.198/2017/7. számú végzésével a felperes keresetét elutasító elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyezte, és a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az ítéletábla álláspontja szerint a felek között létrejött szerződés fogyasztói szerződésnek minősül, ezért vizsgálható, hogy az a r.Hpt. 213. § (1) bekezdésébe ütközik-e vagy sem.
- [22] Az elsőfokú bíróság elsőként rögzítette, hogy a felek között a r.Ptk. 522. § (1) bekezdése szerint minősülő bankhitel szerződés jött létre, mely a felperes által tett ajánlat aláírásával és az I. rendű alperes elfogadásával írásban létrejött. Az I. rendű alperes nem tudta bizonyítani, hogy a nevében nyilatkozatot tevő személy érvényes meghatalmazással rendelkezett, azonban jognyilatkozatát

utólag jóváhagyta. Az nem késett el, tekintettel arra, hogy a r.Ptk. 221. § (1) bekezdése a jognyilatkozat jóváhagyására határidőt nem határoz meg.

- [23] A r.Hpt. 210. § (1) bekezdése alapján írásba foglalt és így létrejött bankhitel szerződés részévé vált mind az ÁSZF, mind az ÁÜF, mind a Kamat- és Díjtáblázat, figyelemmel arra, hogy a szerződéskötéskor hatályos r.Ptk. 205. § (3) bekezdése az általános szerződési feltétel szerződés részévé válásához annak megismerhetőségét és a másik fél általi kifejezett vagy ráutaló magatartással történő elfogadását írta elő. Ebből nem következik, hogy az ÁSZF átadása is szükséges lenne, elég, ha az megismerhető. Az ajánlat megtételekor a felperes nyilatkozott, hogy megismerte az I. rendű alperes Általános Szerződési Feltételeit, Általános Üzleti Feltételeit, valamint a Kamat- és Díjtáblázatot. A jelentkezési lap pedig kifejezetten úgy rendelkezett, hogy a hitelkártya érvényesítésével a felperes aktív és közreműködő magatartásával mind az ÁSZF, mind az ÁÜF valamint a Kamat- és Díjtáblázat is hatályba lép.
- [24] Az ítéletábra hatályon kívül helyező végzésében előírtaknak megfelelően az elsőfokú bíróság a megismételt eljárásban vizsgálta, hogy a felperes és az I. rendű alperes között létrejött hitelkeret szerződés, mint fogyasztói szerződés sérti-e a r.Hpt. 213. § (1) bekezdés a) - e) pontjait és megállapította, hogy a hitelszerződés a felhívott rendelkezéseknek megfelel, ezért érvénytelensége a r.Hpt. 213. § (1) bekezdése és a r.Ptk. 200. § (2) bekezdése alapján nem állapítható meg.
- [25] Az egyes szerződési feltételek tisztességtelensége körében a szerződéskötéskor hatályos r.Ptk. 209/B. § (1) - (6) bekezdései felhívását követően kifejtette, hogy a felperes által támadott ÁÜF 1.1.2.(D) és 1.6.3. pontja értelmező rendelkezést és definíciót tartalmaz egyrészt a kamat, díjtétel és költségek, másrészt az ügyfél késedelmének megállapíthatósága tekintetében, mely szerződési feltételek a szerződéskötéskor hatályos r.Ptk. 209/B. § (1) és (2) bekezdése alapján nem tekinthetők tisztességtelennek.
- [26] Az ÁÜF 1.6.1. pontja határozza meg, hogy a felperest, mint ügyfelet mely esetben illeti meg kamat a számla napi egyenlege alapján, mely szerződéses rendelkezés megfelel a r.Ptk. 209/B. § (5) bekezdésének, mert a szerződésben meghatározott szolgáltatásra és ellenszolgáltatásra vonatkozik, és mindkét fél számára egyértelmű és érthető.
- [27] Ugyancsak fogalommeghatározást tartalmaz az ÁSZF Kamat- és Díjfeltételek, valamint Költségek rendelkezése, melyek a szerződés alapján teljesítendő szolgáltatások és ellenszolgáltatások szerződéses kikötéseire vonatkoznak. Ezek egyértelműek és mindkét fél számára érthetők, így a r.Ptk. 209/B. § (5) bekezdése szerint nem támadhatók.
- [28] Az ÁSZF V.13. pontja a kártyabirtokos késedelmét határozza meg, ami a r.Ptk. 298. §-ában szabályozott kötelezett késedelmet tartalmazó definíciótól nem tér el, így a szerződési feltétel tisztességtelensége nem állapítható meg a r.Ptk. 209/B. § (6) bekezdésére figyelemmel. Az ÁSZF V.15. pontja a késedelem esetén felszámítható eljárási díj mértékét határozza meg, mely rendelkezés egyértelmű és érthető, így e körben is a kereset elutasításának volt helye.

- [29] Az ÁÜF 1.6.5., 1.8.1, 1.8.2. és 1.8.3. pontjait azonban tisztességtelennek találta, mivel az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó kikötés különösen akkor tisztességtelen, ha a módosítás feltételei nem objektív jellegűek, vagyis a fogyasztóval szerződő félnek módja van a bekövetkeztét előidézni, abban közrehatni, a módosításra okot adó változás mértékét befolyásolni. A feltételek sértik az arányosság és szimmetria elvét is, ezért a 2/2012. (XII. 10.) PK véleményre figyelemmel a r.Ptk. 209/B. § (2) bekezdése alapján is tisztességtelenek.
- [30] A felek közötti pernyertesség - pervesztesség arányát 70-30%-ban az alperesek javára állapította meg, és ehhez igazodva számította ki a feleket terhelő perköltség összegét.
- [31] Az ítélet ellen a felperes és az I. rendű alperes nyújtott be fellebbezést. A felperes az ítélet keresete szerinti megváltoztatását, az I. rendű alperes a tisztességtelennek, ezáltal semmisnek megállapított szerződési feltételekre vonatkozóan kérte a kereset elutasítását.
- [32] A felperes a szerződés létrejötte körében vitatta, hogy a meghatalmazás a perben tett nyilatkozattal pótolható, figyelemmel az I. és a II. rendű alperesek közötti engedményezésre és a r.Ptk. 329. § (1) és (3) bekezdésére. Ennek alapján az engedményezést követően az eredeti jogosult jognyilatkozatot nem tehet az engedményezés természetéből fakadóan, de a jogutódnak sincs joga pótolni a perben a nyilatkozatot, mivel az kizárólag a felperesi szerződésre vonatkozik, a r.Ptk. 221. § (1) bekezdése pedig nem alkalmazható. Erre tekintettel a r.Hpt. 210. § (1) bekezdése szerinti írásbeli szerződéskötés nem valósult meg, mert a hitelintézet részéről felhatalmazással nem rendelkező személy írta azt alá.
- [33] Vitatta, hogy az ÁSZF-ek a szerződés részévé váltak, mivel a Kúria jogegységi határozata szerint nem elegendő az ÁSZF megismerhetővé tétele azon rendelkezések vonatkozásában, amelyek eltérnek a jogszabálytól a fogyasztó hátrányára, hanem szükséges az egyedi megtárgyalásuk is. A szerződés egy közvetítő személy előtt került aláírásra, akinek a szakképesítése nem bizonyított, így az eltérő feltételek egyedi megtárgyalására nem kerülhetett sor.
- [34] Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság az elutasított szerződéses rendelkezések vonatkozásában, amikor azok tisztességtelenségét nem állapította meg.
- [35] Állította, hogy az I. rendű alperes havi kimutatás közlésére nem volt köteles, és ilyet nem is küldött, így az adós nem állapíthatta meg, hogy az egyes vásárlásai során milyen összegeknek mikor jár le a fizetési határideje. Vitatta, hogy a fogalmak, az egyes költségek, díjak meghatározottak lennének. Az I. rendű alperes havi kezelési költséget számított fel a bankszámla és minden egyes vásárlási tranzakció után, de meg kellett volna határoznia azt is, hogy a hitelszerződés kapcsán ettől milyen eltérő költségei és díjai merülnek fel. Az I. rendű alperes ennek hiányában ugyanazon pénzügyi műveletre kétszeresen számított fel költséget vagy díjat. Hiányolta a szerződésből azt a kötelezettségvállalást, hogy a bank tranzakciókként legyen köteles elszámolni az ügyféllel.

- [36] A perköltség körében a pártfogó ügyvédi díj viselésével kapcsolatos rendelkezés megváltoztatását is kérte annyiban, hogy a 30% pártfogó ügyvédi díjat az alperesek egyetemlegesen legyenek kötelezettek viselni.
- [37] Az I. rendű alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset teljes elutasítását kérte valamennyi támadott ÁSZF, illetve ÁÜF rendelkezés tekintetében.
- [38] Eljárási kifogást terjesztett elő hivatkozva a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: r.Pp.) 123. §-ára, melynek a kereset nem felel meg, mivel a felperes nem adta elő, hogy mely jogának vagy jogainak megóvása érdekében szükséges a kért megállapítás. A szerződés felmondásra került, feltételeinek módosítása nem fenyegeti a felperes érdekeit, a tisztességtelenség kimondása nem biztosítja jogai megóvását. A felmondott szerződésből eredő követelést a II. rendű alperesre engedményezte, így vele szemben a felperesnek nincs megóvandó joga. Erre tekintettel a r.Pp. 157. §-a alapján a per megszüntetésének van helye.
- [39] A tisztességtelenség kimondott feltételek a szerződés megkötésekor hatályos jogszabályokkal, bírósági, valamint piaci gyakorlattal összhangban állnak, a r.Ptk. rendelkezése szerint pedig nem lehet tisztességtelen az a szerződési feltétel, amit jogszabály előírásának megfelelően állapítanak meg. Az általános szerződési feltételek módosításának eseteit és feltételeit a r.Hpt. 210. § (3) és (4) bekezdései határozták meg, ennek az érintett szerződési feltételek megfelelnek.
- [40] A Kúria a fogyasztói kölcsönszerződésben a pénzügyi intézmény által alkalmazott általános szerződési feltételekben szereplő egyoldalú szerződésmódosítási jog tisztességtelenségéről szóló 2/2012. (XII. 10.) PK véleményét évekkel a szerződés megkötését követően adta ki, így az annak való megfelelés a szerződéskötés időpontjában az I. rendű alperestől nem volt elvárható.
- [41] Fellebbezési ellenkérelmében vitatta a felperes azon állítását, hogy az engedményezést követően ne tehetne nyilatkozatot a képviselői minőség jóváhagyásáról, mivel az engedményezéssel az engedményes a követelést szerzi meg, de nem lép a szerződésbe, abban nem jogutódja az engedményezőnek. A szerződéstől a fogyasztó hátrányára eltérő ÁSZF rendelkezések egyedi megtárgyaltságával kapcsolatos felperesi nyilatkozat értelmezhetetlen, mivel az ÁSZF-nek ilyen rendelkezései nincsenek.
- [42] Állította, hogy az I. rendű alperes havi számlakivonatot küldött a felperes részére a kártyával végzett valamennyi tranzakcióról, a felszámított kamatokról, költségekről és díjakról. A szerződés mellékletét képező Kamat- és Díjtáblázat tételesen és részletesen tartalmazza a felszámítható díjakat az ott meghatározott feltételek esetére. Havi kezelési költség elnevezésű díjat nem érvényesített, így nem értelmezhető, hogy a felperes mely díj- vagy kamat kapcsán hivatkozik a kétszeres felszámításra.
- [43] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében - tartalma szerint - az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta a fellebbezés alaptalanságára hivatkozva. A felperes nem jelölte meg azokat a tényeket, amelyekből az elsőfokú bíróság helytelen következtetésre jutott, és nem

hivatkozott azon jogszabályi helyekre, amelyekből megállapítható lenne az elsőfokú bíróság téves értelmezése. A felperesnek lehetősége volt és elvárható volt tőle a jelentkezési lap és a nyilatkozat elolvasása, azt aláírta, így elfogadta a bank ÁSZF-jét, ÁÜF-jét, Kamat- és Díjtáblázatát, valamint azok megismerését. A r.Ptk. 205/B. § (1) bekezdése, 216. § (1) bekezdése, 217. § (2) bekezdése, 218. § (1) bekezdése alapján azáltal, hogy a felperes a hitelkártyát aktiválta, a hitelkeretet felhasználta, a felhasznált hitelkeret kiegyenlítése céljából befizetéseket is teljesített, a szerződés tartalmát tekintve a felek közötti konszenzus egyértelműen megállapítható.

- [44] II. rendű alperes továbbra is vitatta, hogy a perbeli hitelkártya szerződés fogyasztási szerződés lenne, állítva, hogy nem vonatkozik rá a r.Hpt.
- [45] Az ítélet tábla a fellebbezéseket tárgyaláson kívül bírálta el, mert a felek a r.Pp. 256/A. § (3) bekezdése alapján tárgyalás tartását nem kérték.
- [46] A felperes fellebbezése alaptalan, az I. rendű alperes fellebbezése kis mértékben alapos.
- [47] Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges mértékben a tényállást feltárta, a tényállásból levont jogi következtetéseivel, érdemi döntésével és annak jogi indokaival az ítélet tábla túlnyomórészt egyetértett. A felperes fellebbezésére figyelemmel az alábbiakat emeli ki.
- [48] A szerződés létrejöttének vizsgálata körében az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a felek között a r.Ptk. 522. § (1) bekezdése szerint minősülő bankhitel szerződés jött létre annak vizsgálata eredményeként, hogy a r.Hpt. 210. § (1) bekezdésében előírt írásbeliség követelményének a perbeli szerződés megfelelt.
- [49] A r.Ptk. 219. § (1), (2) bekezdése értelmében szerződést kötni képviselő útján is lehet, a képviselő cselekménye által a képviselt válik jogosítottá, illetve kötelezetté. A r.Ptk. 221. § (1) bekezdésének szabályára figyelemmel, ha a képviseleti jog nélkül eljáró eljárását az, akinek a nevében eljár, utólag jóváhagyja, az ily módon eljáró álképviselő cselekménye által a képviselt válik jogosulttá, illetőleg kötelezetté. Helyesen állapította meg ezért az elsőfokú bíróság, hogy azzal, hogy az I. rendű alperes nevében eljáró nyilatkozatot tevő személy eljárását az I. rendű alperes jóváhagyta, az ily módon utólag jóváhagyott eljárásával a felperes és az I. rendű alperes között a felperes által aláírt hitelkártya kérelem a r.Hpt. 210. § (1) bekezdésének megfelelő írásbeli szerződésnek minősül. Az I. rendű alperes jóváhagyása már abból is megállapítható, hogy a szerződés szerint megküldte a kártyát a felperesnek, majd a szolgáltatást éveken keresztül nyújtotta, amit a felperes elfogadott.
- [50] Tévesen hivatkozik a felperes fellebbezésében arra, hogy a követelés engedményezése folytán az engedményezést követően az engedményes már hatályosan jognyilatkozatot a szerződéssel kapcsolatban nem tehet. Az engedményezéssel kizárólag a követelés száll át az engedményezőről az engedményesre, az nem foglalja magában a szerződéssel kapcsolatos egyéb jogokat és kötelezettségeket, így a szerződéskötéssel kapcsolatos nyilatkozattételi jogot. Az engedményezés az engedményezett követelésre és annak érvényesítésére terjed ki, de nem vonatkozik a szerződés fennállására, létrejöttére. Ezt támasztja alá az is, hogy a felperes a szerződés létrejöttével,

érvénytelenségével kapcsolatos keresete körében az I. rendű alperest perelte. A felperes maga léptette érvénybe a hitelkártya szerződést annak telefonos aktiválásával, azt évekig használta, a szerződés létrejöttét, tartalmát nem vitatta. A szerződésből eredő kötelezettségek alóli utólagos szabadulás reményében a szerződés létrejöttének vitatása ily módon sérti a jóhiszemű joggyakorlás követelményét.

- [51] Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy a felperes és az I. rendű alperes között létrejött bankhitel szerződés részévé vált az annak elválaszthatatlan mellékletét képező ÁSZF, ÁÜF, valamint a Kamat- és Díjtáblázat. A szerződéskötéskor hatályos r.Ptk. 205. § (3) bekezdése az általános szerződési feltétel szerződés részévé válásához annak megismerhetőségét, és a másik fél kifejezett vagy ráutaló magatartással történő elfogadását írta elő, de nem kívánta meg annak átadását. A jelentkezési lapon a felperes kifejezetten elfogadta és tudomásul vette az ÁSZF, az ÁÜF, a Kamat- és Díjtáblázat hatályba lépését a hitelkártya érvényesítésével, így helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy azok a felek jogviszonyának részévé váltak.
- [52] A felperes alap nélkül hivatkozik olyan Kúriai jogegységi határozatra vagy joggyakorlatra, amely szerint a jogszabálytól eltérő, adósra hátrányos szerződési rendelkezések, mint általános szerződési felételek csak egyedi megtárgyalás esetén válnak a szerződés részévé. A felperes hivatkozása ellentmondásos, figyelemmel arra, hogy azok a szerződési feltételek, amelyeket a felek egyedileg megtárgyalnak, elvesztik a korábbi általános szerződési feltétel minőségüket, így azokról a továbbiakban már általános szerződési feltételként nem lehet beszélni. A r.Ptk 205. § (5) bekezdése pedig a szokásos szerződéses gyakorlattól való lényeges eltérés esetén követeli meg a külön figyelemfelhívó tájékoztatást követő kifejezett elfogadást, erről azonban a perbeli esetben nincs szó.
- [53] Az elsőfokú ítéletnek a r.Hpt. 213. § (1) bekezdés szerinti érvénytelensége körében a keresetet elutasító rendelkezését a peres felek nem tették a fellebbezés tárgyává, ezért e körben az ítéletábra csupán utal arra, hogy az elsőfokú ítélet helyes indokok mentén állapította meg a szerződés érvényességét és a kereset alaptalanságát.
- [54] hivatkozik fellebbezésében a felperes a tisztességtelenség megállapíthatósága hiányában elutasított egyes általános szerződési feltételek semmisségére is.
- [55] A szerződéskötés időpontjában hatályos r.Ptk. 209. § (1) bekezdése szerint a tisztességtelen általános szerződési kikötést a sérelmet szenvedő fél megtámadhatja. A szerződéskötés időpontjában, 2005. február 14-én Magyarország már az Európai Unió tagállama volt, melyből következően a nemzeti jog és az uniós jogi normák kolléziója esetén az uniós jogi normák élveztek elsőbbséget, figyelemmel az EUB C-240/98. számú Océano Grupo ügyben kifejtettékre, miszerint a nemzeti bíróságoknak „irányelvkonform” módon kell értelmezni a nemzeti jogszabályokat. Az Európai Unió jogi szabályozás implementációjára 2006. március 1-jétől került sor, így a r.Ptk. ezen időponttól tartalmazta a megtámadási jogon túlmenően a fogyasztói szerződések tisztességtelensége esetén azok semmisségére vonatkozó jogi normát. A 93/13/EGK irányelv a fogyasztói szerződések tisztességtelen szerződési feltételei esetében azok semmisségét deklarálta, ezért a perbeli szerződés tekintetében is jogosult a felperes a tisztességtelen szerződési feltétel semmisségének megállapítását kérni. Ezt rögzíti az 3/2011. PK vélemény 2. pontja is, ami bár a közérdekű keresetre vonatkozik, azonban ebben a körben iránymutatása az egyedi fogyasztói szerződésekre is irányadó.

- [56] Erre tekintettel az elsőfokú bíróság helyesen vizsgálta a felperes által támadott egyes szerződési feltételek tisztességtelenségét és ennek alapulvételével a semmisségét.
- [57] A szerződéskötés időpontjában hatályos r.Ptk. 209/B. § (1) bekezdése szerint az általános szerződési feltétel akkor tisztességtelen, ha a jóhiszeműség követelményének megsértésével a feleknek a szerződésből eredő jogosultságait és kötelezettségeit egyoldalúan és indokolatlanul az egyik fél hátrányára állapítja meg.
- [58] Az ÁÜF 1.1.2.(D) pontja a fogalom meghatározások között rögzíti, hogy a szerződésben mit értenek a bankköltség fogalma alatt. A felperes által támadott értelmező rendelkezés önmagában jogokat és kötelezettségeket nem teremt a felek részére, így helyesen utasította el a keresetet tisztességtelenség hiányában az elsőfokú bíróság.
- [59] Az ÁÜF 1.6.1. pontja a felperest, mint ügyfelet megillető kamatról rendelkezik, melynek tisztességtelensége egyrészt a r.Ptk. 209/B. § (5) bekezdése alapján, mint ellenszolgáltatást meghatározó szerződési kikötés nem vizsgálható, mivel annak szövegezése egyértelmű és mindkét fél számára érthető. Ugyanakkor tekintettel arra, hogy ez a szerződéses rendelkezés a felperes részére az I. rendű alperes által fizetendő kamatra vonatkozik a számla napi egyenlege alapján, így a felperesre kifejezetten előnyös rendelkezés, ezért a r.Ptk. 209/B. § (1) bekezdése szerint nem állapítható meg a jogok és kötelezettségek egyensúlyának felperesre hátrányos megbomlása, ezért az elsőfokú bíróság helyesen utasította el a keresetet ebben a körben.
- [60] Ugyancsak definíciót tartalmaz a felperes által támadott ÁSZF V.13. pontja, ami a kártyabirtokos késedelmének megállapíthatóságát határozza meg. A szerződési feltétel nem tér el a r.Ptk. 298. §-ban meghatározott definíciótól, így helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy e szerződési feltétel tisztességtelensége sem állapítható meg a r.Ptk. 209/B. § (6) bekezdése alapján.
- [61] Helyes az elsőfokú bíróság döntése az ÁSZF V.15. pontja tekintetében is, mert e rendelkezés egyértelműen és világosan rögzíti a késedelemből esés esetére kikötött eljárási díj felszámíthatóságát, ami a felperes szerződésszegésére ír elő a szerződésszegéssel arányos jogkövetkezményt, ezért tisztességtelensége nem állapítható meg.
- [62] Helyesen utasította el a keresetet az elsőfokú bíróság az ÁSZF Kamat- és Díjfeltételek fogalom meghatározásával kapcsolatosan is megállapítva, hogy ez a rendelkezés a szerződés alapján teljesítendő szolgáltatások és ellenszolgáltatások körét tartalmazza egyértelmű és érthető megfogalmazásban, melynek tisztességtelensége a r.Ptk. 209/B. § (5) bekezdése alapján nem vizsgálható, nem támadható.
- [63] A felperes fellebbezésében az I. rendű alperes által felszámított költségek tisztességtelenségét vettette fel. A Fővárosi Ítéltábla a felszámított költségek tisztességtelensége körében előterjesztett fellebbezési kérelemre figyelemmel a per tárgyalását az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB) előtt C-621/17. számon folyamatba tett előzetes döntéshozatali eljárás befejezéséig

felfüggesztette. Utóbb azonban a felperes az általánosságon túlmenően az EUB ítélettel érintett körben fellebbezési kérelmét nem pontosította, így a fellebbezése ezen hivatkozása elbírálása körében az EUB ítéletnek relevanciája nincsen. A felperes keresetében konkrét költséget meghatározó szerződési feltételt nem támadott, annak tisztességtelenségére nem hivatkozott. Fellebbezésében általánosságban utal a tisztességtelenül felszámított költségekre, a szerződés egyes költséget meghatározó rendelkezéseire hivatkozás nélkül. A szerződési kikötés nélkül felszámított költség azonban a felek közötti elszámolás kérdése, az így felszámított költség visszakövetelésére lehet jogosult elévülési időn belül a felperes, azonban a szerződéses rendelkezés nélkül felszámított költségek tisztességtelensége a r.Ptk. 209. §-a körében nem vizsgálható.

- [64] A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú ítélet megváltoztatására a felperes fellebbezésében megjelölt okokból nem volt lehetőség.
- [65] A továbbiakban az ítélet tábla az I. rendű alperes fellebbezésében foglaltakat vizsgálta és megállapította, hogy az előterjesztett eljárási kifogás alaptalan. A r.Ptk. 239/A. § (1) bekezdése lehetőséget ad a szerződés érvénytelensége vagy a szerződés egyes rendelkezései érvénytelensége megállapítására irányuló kereseti kérelem előterjesztésére, sui generis keresetindítási lehetőség megteremtésével, mely esetben nem konjunktív feltétel a r.Pp. 123. §-a szerinti megállapítási kereset feltételeinek fennállta (5/2013. PJE. 1. pont). Erre tekintettel az I. rendű alperes alaptalanul állította fellebbezésében, hogy a felperes jogainak megóvása körében nyilatkozatának hiányára tekintettel megállapítási kereset nem terjeszthető elő. Az ítélet tábla rámutat, hogy amennyiben a megállapítási kereset előterjesztésének feltételei nem állnak fenn, úgy az nem a r.Pp. 157. §-a alapján a per megszüntetésére okot adó körülmény, hanem a kereset érdemi elbírálása során kell a bíróságnak a kérelemről döntenie.
- [66] Nem zárja ki a r.Ptk. 239/A. § (1) bekezdése szerinti érvénytelenség megállapítása iránti kereset előterjeszthetőségét az sem, ha a perbeli szerződés utóbb felmondásra került, és a szerződésből eredő követelést az I. rendű alperes a II. rendű alperesre engedményezte.
- [67] Az I. rendű alperes fellebbezése az elsőfokú ítéletben megállapított tisztességtelen szerződési feltételek, az ÁÜF 1.6.5. pontja tekintetében ugyanakkor kis mértékben az alábbiak szerint alapos.
- [68] Az ÁÜF 1.6.5. pontja feljogosítja a bankot egy általa meghatározott ügyfélkör részére eltérő szolgáltatások nyújtására. Ez a szerződéses rendelkezés a felperes által kötött szerződésre nem terjed ki, így az a felperes tekintetében nem jelent egyoldalú szerződésmódosítási jogosultságot sem. Csupán annyiban vonatkozik rá, hogy a felperes, mint ezen szerződéses pont szerint meghatározott ügyfélkörön kívül eső személy nem követelheti az e pont szerint meghatározott ügyfélkörnek nyújtandó szolgáltatás nyújtását. Tekintettel arra, hogy a szerződéses rendelkezés a felperesre nem terjed ki, rá vonatkozóan egyoldalú szerződésmódosítási jogot nem tartalmaz, így a r.Ptk. 209/B. § (1) bekezdése szerinti tisztességtelensége nem állapítható meg, ezért az ítélet tábla a r.Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletet ebben a részében megváltoztatta és e körben a keresetet elutasította.
- [69] Az elsőfokú ítélet további, tisztességtelenséget megállapító rendelkezései körében az ítélet tábla osztotta az elsőfokú ítéletben kifejtett indokokat. Tény, hogy a r.Hpt. 210. § (3) bekezdése

lehetőséget biztosít arra, hogy a bank kamatot, díjat, egyéb szerződési feltételt egyoldalúan az ügyfél részére kedvezőtlenül is módosítson azzal a feltétellel, hogy a szerződés külön pontban a pénzügyi intézmény számára meghatározott feltételek, illetve körülmények esetére azt egyértelműen lehetővé teszi. Az ÁÜF 1.8.1., 1.8.2. és 1.8.3. pontjai azonban úgy tartalmazzanak egyoldalú szerződésmódosításra feljogosító rendelkezéseket, hogy nem határozzák meg azokat a feltételeket és körülményeket, amelyek esetén az egyoldalú szerződésmódosítás alkalmazható. Az 1.8.3. pont a bankot feljogosítja arra is, hogy a szerződésmódosítás jogát szabad választása szerint gyakorolja, amely jogosultság nem jelenti azt, hogy a módosítás a feltételekhez igazodva, azokkal megegyező irányban és mértékben történik.

- [70] Az 1.8.1., 1.8.2. pont bár valamiféle felsorolást tartalmaz, azonban nem rögzíti egyértelműen, konkrétan meghatározva a feltételeket és körülményeket, valamint azt, hogy ezen feltételek, illetve körülmények beállta mikor, milyen egyoldalú módosítást eredményez a fogyasztó tekintetében.
- [71] hivatkozik ezért az I. rendű alperes arra, hogy a szerződéses rendelkezések a r.Hpt.-nek megfelelnek, így azok tisztességtelensége nem vizsgálható. A r.Hpt. 210. § (3) bekezdésébe foglalt felhatalmazás keretszabály, amit a felek szerződéses rendelkezései töltenek meg tartalommal. Az I. rendű alperes által az ÁÜF-ben meghatározott feltételek és körülmények tételes meghatározás és egyértelműség hiányában azonban nem tesznek eleget a r.Hpt. 210. § (3) bekezdése szerinti követelménynek.
- [72] Az I. rendű alperes alaptalanul hivatkozik arra, hogy az elsőfokú bíróság a 2/2012. (XII. 10.) PK véleményt nem tekinthette irányadónak arra tekintettel, hogy az később keletkezett, mint a felek szerződése. A Kúria az akkor hatályos jogszabályok szerinti egységes ítélkezési gyakorlat biztosítása érdekében alkotta meg a kollégiumi véleményt, mely nem a jövőre nézve tartalmaz tételes jogi szabályozást, hanem a felperes szerződéskötése időpontjában is hatályban lévő jogszabályok értelmezésével ad iránymutatást, így az a felperes jogviszonya tekintetében is irányadó.
- [73] A PK vélemény a fogyasztói kölcsönszerződésben pénzügyi intézmény által alkalmazott általános szerződési feltételekben szereplő egyoldalú szerződésmódosítási jog tisztességtelenségére vonatkozik, melynek 6. pontja az egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó kikötések tisztességtelensége körében mondja ki, hogy különösen akkor tisztességtelen a szerződési felétel, ha a) tartalma a fogyasztó számára nem világos, nem érthető (egyértelmű és érthető megfogalmazás elve); b) az egyoldalú szerződésmódosítás feltételei nem tételesen meghatározottak, vagyis az ok-lista hiányzik, vagy van ok-lista, de az csak példálózó jellegű felsorolást tartalmaz (tételes meghatározás elve); c) az egyoldalú módosítás feltételei nem objektív jellegűek, vagyis a fogyasztóval szerződő félnek módja van a feltétel bekövetkeztét előidézni, abban közrehatni, a módosításra okot adó változás mértékét befolyásolni (objektivitás elve); d) az ok-listában meghatározott körülmények ténylegesen nem, vagy nem a körülmények változásának mértékében hatnak a kamatra, költségre, illetve díjra (ténylegesség és arányosság elve); e) a fogyasztó nem láthatta előre, hogy milyen feltételek teljesülése esetén és milyen mértékben kerülhet sor további terhek rá történő áthárítására (átláthatóság elve); f) a szerződésmódosítás esetére nem biztosítja a fogyasztó számára a felmondás jogát (felmondhatóság elve); g) kizárja, hogy a fogyasztó javára bekövetkező feltételváltozás hatása a fogyasztó javára érvényesítésre kerüljön (szimmetria elve).

- [74] Az elsőfokú ítélet a PK véleményre is figyelemmel helyesen állapította meg, hogy a támadott, egyoldalú szerződésmódosításra vonatkozó általános szerződési kikötések sértik az objektivitás elvét, figyelemmel arra, hogy a támadott feltételek nem a szerződést követően beálló olyan külső körülményt jelölnek meg, amely a pénzügyi intézménytől független, hanem szubjektív döntése, magatartása esetére jogosítja fel az I. rendű alperest az egyoldalú szerződésmódosításra.
- [75] A rendelkezések sértik az arányosság elvét is, hiszen a szerződési feltételek nem rögzítik, hogy az egyes körülmények beállta milyen változást eredményezhet, így nem biztosítják, az arányosságot sem. Helytálló az is, hogy a szerződéses rendelkezések a szimmetria elvét is sértik, mivel nincs biztosítva a változások pozitív irányú elmozdulása esetére a fogyasztó javára történő szerződésmódosítás.
- [76] Ezen túlmenően az ítéletábra álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által tisztességtelennek kimondott ÁÜF 1.8.1., 1.8.2. és 1.8.3. pontjai az átláthatóság elvének sem felelnek meg, mert ezen szerződéses rendelkezésekből nem derül ki, hogy milyen feltételek teljesülése esetén milyen mértékben, módon és milyen további terhek felperesre történő áthárításával kerül sor az egyoldalú szerződésmódosításra.
- [77] A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében alaptalanul állította, hogy a szerződés nem fogyasztói szerződés.
- [78] A Fővárosi Ítéletábra rámutat, hogy a 20.Gf.40.198/2017/7. számú hatályon kívül helyező végzés indokolásában már kifejtette, hogy a felperes és az I. rendű alperes között megkötött hitelkártya szerződés fogyasztási kölcsönszerződésnek minősül a r.Hpt. III. számú melléklet 5. pontjára figyelemmel. A hitelkártya szerződéssel a felperes a mindennapi élet szokásos használati tárgyainak megvásárlásához, javíttatásához, szolgáltatások igénybevételéhez vett igénybe kölcsönt, illetőleg a hitelkártya szerződés kapcsán felvett kölcsön konkrét felhasználási célhoz nincs kötve, azt a felperes nem üzletszerű tevékenysége keretében vette igénybe. A felperes természetes személy, így a felhasználási célhoz nem kötött, nem üzletszerű tevékenysége keretében igénybe vett és megkötött kölcsönszerződés fogyasztási szerződésnek minősül. A felperes a r.Ptk. 685. § d) pontja alapján fogyasztónak, a r.Hpt. fogalomrendszere szerint pedig a perbeli szerződés fogyasztási szerződésnek minősül.
- [79] Az ítéletábra a kifejtettek tekintetével az elsőfokú bíróság ítéletét az ÁÜF 1.6.5. pontjára vonatkozóan a r.Pp. 253. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a keresetet elutasította, míg ezt meghaladóan - helyes és a fentiekben kiegészített indokai alapján - helybenhagyta.
- [80] A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, az I. rendű alperes fellebbezése kis mértékben volt eredményes, ami azonban az elsőfokú bíróság által megállapított pernyertesség - pervesztesség arányát érdemben nem érintette, ezért az ítéletábra az elsőfokú ítélet felperes 70%-os, az alperesek 30%-os pervesztességét megállapító döntését is helybenhagyta.

- [81] A r.Pp. 87. § (2) bekezdése értelmében, amennyiben a felperes költségmentességére figyelemmel a jogi segítségnyújtó szolgálat pártfogó ügyvédi képviselőt engedélyezett a felperes részére, a bíróság a perköltség viseléséről szóló határozatában - a díj összegének megállapítása nélkül, a perköltségviselés arányának meghatározásával - állapítja meg, hogy a pártfogó ügyvédi díj viselésére ki köteles. Tekintettel arra, hogy az elsőfokú ítélet a pernyertesség - pervesztesség arányát figyelmen kívül hagyva az állam általi viselésének kimondásával a felperest kötelezte a pártfogó ügyvédi díj fizetésére, az ítélet az elsőfokú ítélet ezen rendelkezését megváltoztatva a 30-70%-os pervesztesség arányának megfelelően rendelkezett a pártfogó ügyvédi díj viseléséről.
- [82] A másodfokú eljárásban a felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a felperes fellebbezése folytán felmerült 48.000 forint eljárási illetéket a költségmentességére tekintettel az állam viseli.
- [83] Az I. rendű alperesek fellebbezése részben - 25%-os mértékben - eredményre vezetett, ezért a r.Pp. 239. §-a folytán alkalmazandó r.Pp. 78. § (1) bekezdése és 81. § (1) bekezdése alapján az ítélet a felperest kötelezte az ezzel arányos fellebbezési illeték, valamint az I. és a II. rendű alperes másodfokú eljárásban kifejtett ügyvédi tevékenységével arányban álló jogi képviselővel felmerült másodfokú perköltsége megfizetésére. Az ügyvédi munkadíjat az ítélet a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) - (6) bekezdéseiben foglaltak alapján mérlegeléssel állapította meg a ténylegesen kifejtett ügyvédi munkára tekintettel.

Budapest, 2020. május 14.

. Buglyó Gabriella s.k.
a tanács elnöke

. Szunyogh Zsófia s.k.
előadó bíró

. Csonka Balázs s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

Terecskeiné Ilosvay Mónika
bírószáki ügyintéző